

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та планування бізнесу

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ Н.В. Сментина

“ ___ ” листопада 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
за магістерською програмою професійного спрямування «Економіка
планування та управління бізнесом»

на тему: «Економічне обґрунтування заходів щодо поліпшення
фінансового стану діяльності підприємства
(на прикладі КП «Одесміськвітло»)»

Виконавець

студентка ЦЗВН

Шишкіна Ольга Ігорівна _____

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Маркітан Олександр Сергійович _____

АНОТАЦІЯ

Шишкіна О.І. «Економічне обґрунтування заходів щодо поліпшення фінансового стану діяльності підприємства (на прикладі КП «Одесміськвітло»)), кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня зі спеціальності: «076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка планування та управління бізнесом»

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

У роботі розглядаються теоретичні аспекти оцінки фінансового стану, у тому числі й платоспроможності, а також методичні основи процесів фінансового оздоровлення підприємства.

Проведено аналіз фінансово-господарської діяльності КП «Одесміськвітло». Проаналізовано кон'юнктурне середовище ринку зовнішньої світлової реклами.

Запропоновано схему організації спільної діяльності зі встановлення та обслуговування об'єктів зовнішньої світової реклами проект диверсифікації каналів збуту. Проведено оцінку економічної ефективності проекту. Проаналізовано можливі ризики та запропоновано заходи щодо їхньої мінімізації.

Ключові слова: фінансовий стан, платоспроможність, комунальні підприємства, зовнішня реклама.

ANNOTATION

Shishkina OI "Economic justification for measures to improve the financial condition of the enterprise (for example, "Odessmysksvitlo")"
qualifying work for obtaining an educational master's degree in specialty 076
"Entrepreneurship, trade and stock-taking activity" under the master's program "Economics of Management and Business Planning"
Odessa National Economic University, Odessa, 2018

The theoretical aspects of assessing the financial condition, including solvency, as well as the methodical basis of the processes of financial rehabilitation of the enterprise are considered in the paper.

The analysis of financial and economic activity of the Communal Enterprise "Odesmisksvitlo" was conducted. The conjuncture environment of the market of outdoor light advertising is analyzed.

The scheme of organization of joint activity on installation and maintenance of objects of the external world advertising is proposed. The project of diversification of sales channels is proposed. An estimation of economic efficiency of the project is conducted. The analysis of possible risks and measures to minimize them are proposed.

Key words: financial status, solvency, communal enterprises, outdoor advertising.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1 Порядок оцінки платоспроможності підприємства	6
1.2 Сутність процесу фінансово-економічного оздоровлення	10
1.3 Шляхи відновлення платоспроможності та фінансово-економічного оздоровлення підприємства	19
РОЗДІЛ 2. ОБГРУНТУВАННЯ НАПРЯМКІВ ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
2.1 Характеристика та аналіз діяльності КПЕМЗО «ОДЕСМІСЬКСВІТЛО».....	32
2.2 Аналіз ринку зовнішньої світової реклами.....	41
2.3 Схема організації спільної діяльності з встановлення та обслуговування зовнішньої світової реклами.	51
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗАХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ	
3.1 Показники інвестиційного та операційного планів	59
3.2 Розрахунки планових показників ефективності діяльності департаменту зовнішньої реклами.....	65
3.3 Аналіз ризиків реалізації проекту покращення платоспроможності та можливість їх зменшення	76
Висновки.....	86
Література.....	90
Додатки.....	97

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі становлення національної економіки України, платоспроможність окремих підприємства є однією із найважливіших умов ефективності господарської діяльності. Адже фінансовий стан підприємства прийнято оцінювати з короткострокової (ліквідності та платоспроможності) і довгострокової (фінансової стійкості) перспективи.

Під платоспроможністю прийнято розуміти наявність у підприємства коштів для погашення ним у встановлений термін і в повному обсязі своїх боргових зобов'язань, які впливають із кредитних та інших операцій грошового характеру.

При реалізації політики раціонального управління показниками платоспроможності, підприємства розробляють комплекс заходів, спрямованих на забезпечення прискорення обігу окремих видів поточних активів.

Для забезпечення платоспроможності підприємства необхідна реалізація системи організаційно-економічних заходів, спрямованих на ефективне управління, оперативне виявлення ознак неспроможності виконання обов'язкових платежів у встановлений термін, формування передумов до зниження ризику неплатежів з метою нормального функціонування підприємства в результаті здійснення операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Вивченням питань платоспроможності підприємств в різні часи займалась велика кількість вчених, насамперед, Є.В. Мних, І.О. Ахновська, О.А. Бугай, Н.О. Власова, О.М. Гізатулліна, Н.М. Давиденко, О.О. Дробишева, Ю.Ю. Журавльова, Є.Є. Іонін, Л.А. Лахтіонова, О.П. Фещенко.

Проте оцінка платоспроможності комунальних підприємств має певні особливості. Зокрема, мова йде про необхідність накопичення значних

обсягів фінансових ресурсів для забезпечення нормального господарювання в умовах інфляційних тенденцій, нестабільності національної грошової одиниці, перманентної кризи у окремих галузях, збільшення ризику неплатежів контрагентів, нестабільності банківської системи, збільшення рівня безробіття.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні шляхів покращення платоспроможності підприємства з метою підвищення ефективності його функціонування та подальшого стратегічного розвитку.

Завданнями дипломної роботи є:

- Розглянути теоретичні питання щодо предмету дослідження;
- Визначити сучасні методи оцінки платоспроможності;
- Провести аналіз фінансово-господарської діяльності КПЕМЗО «Одесміськвітло»;
- Дослідити вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства;
- Оцінити доцільність реалізації проекту спільної діяльності КПЕМЗО «Одесміськвітло» з ТОВ «Модус ЛТД»;
- Обґрунтувати основні параметри проекту, потенційних замовників та конкурентів;
- Розрахувати критерії ефективності проекту;
- Оцінити можливий вплив проекту на платоспроможність підприємства;
- Визначити проектні ризики та шляхи їхньої мінімізації.

Об'єктом дослідження виступають процеси покращення платоспроможності підприємства за рахунок освоєння нової діяльності.

Предметом дослідження є методи, які спрямовані на обґрунтування проекту покращення платоспроможності комунального підприємства, на прикладі КПЕМЗО «Одесміськвітло».

Методи дослідження. Як методи дослідження обрано горизонтальний і порівняльний аналіз на базі фінансової звітності КПЕМЗО «Одесміськвітло». Використано методи аналізу й синтезу, угруповань і інші статистичні методи. Розрахунки проекту спільної діяльності провадилися з використанням програмних продуктів «Project Expert» і «Exel».

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти, літературні джерела, наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних вчених, Інтернет – сайти, дані бухгалтерського, управлінського й аналітичного обліку КПЕМЗО «Одесміськвітло». Для обґрунтування проекту застосовано матеріали маркетингових досліджень (з відкритого доступу).

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами дослідження опубліковано наукову статтю.

ВИСНОВКИ

Розглянувши теоретичні питання оцінки та методів підвищення фінансового стану підприємства, а також практику зміцнення платоспроможності на прикладі КПЕМЗО «Одесміськвітло», в роботі сформульовані наступні висновки:

1. В умовах ринкових відносин об'єктивна і точна оцінка фінансової спроможності набуває першорядного значення. Головним критерієм такої оцінки є показники платоспроможності і ступінь ліквідності підприємства. Платоспроможність підприємства при цьому визначається його можливістю і здатністю своєчасно й повністю виконувати платіжні зобов'язання, що випливають з торгових, кредитних і інших операцій грошового характеру. Платоспроможність впливає на форми й умови комерційних угод, у тому числі на можливість отримання кредиту. Оцінка платоспроможності здійснюється з метою аналізу і прогнозування його подальшої фінансової діяльності.
2. В процесі аналізу показників платоспроможності та ліквідності організації розраховується рівень показників, визначається ступінь їх відповідності нормативним (допустимих) значень, виявляється динаміка за аналізований період. Отримані результати характеризують стійкість фінансового стану і формують інформацію для різних груп користувачів: для постачальників цікавий показник абсолютної ліквідності; для кредиторів - коефіцієнт "критичної оцінки"; для інвесторів і покупців - коефіцієнт поточної ліквідності.
3. КПЕМЗО «Одесміськвітло») створено в 2014 році і займається роботами з вуличного освітлення м. Одеса. Основними видами діяльності є: обслуговування діючих мереж зовнішнього освітлення; капітальний ремонт електричних мереж; проведення нових електричних мереж; надання послуг підприємницьким структурам з забезпечення

світової реклами; послуги жителям приватного сектору. На підприємстві працює понад 120 робітників, з них 73% виробничого персоналу і 27% адміністративного персоналу.

4. В 2017 році обсяг продажу підприємства практично не змінився (100,4% від рівня 2015 року). В той же час собівартість реалізованої продукції зросла на 54,2%, що призвело до зростання збитків в 3,75 рази. Спостерігався також значний ріст сумарних операційних (умовно-постійних витрат). У порівнянні з 2015 роком на 26,4%. Щоб уникнути загальної збитковості були збільшені дотації з міського бюджету. Якщо в 2015 році вони встановили 10001 тис. грн., то в 2017 році – 15674 тис. грн. (ріст на 56,7%).
5. Аналіз показників ліквідності та стабільності свідчить, що вони переважно знаходяться на рівні меншим за нормативні. В той же час встановлено, що в 2016 - 2017 роках склалася тенденція їх подальшого зменшення.
6. Активи підприємства складаються в основному з необоротних засобів, що значно знижує платоспроможність. В основному підприємство діє за рахунок дотацій із міського бюджету, обсяг яких зростає високими темпами. Таке джерело не є надійним і тому, якщо підприємство хоче нормально функціонувати, необхідно розширити діяльність з надання послуг приватним споживачам. Аналіз фінансового становища свідчить, що одним з таких сегментів є надання послуг в галузі світової реклами.
7. Для більш ефективного просування на даний сегмент ринку за пропонована схема співпраці КПЕМЗО «Одесміськвітло» з ТОВ «Модус ЛТД». В рамках цієї співпраці ТОВ «Модус ЛТД», що встановлює об'єкти світової реклами, укладає договір з КПЕМЗО «Одесміськвітло» та передає технічне завдання на забезпечення електричної частини робіт. КПЕМЗО «Одесміськвітло» підключає

об'єкти світової реклами до автоматизованої системи управління режимом роботи.

8. В умовах край низької прибутковості та не задовільного фінансового стану підприємства найбільш дієвими заходами з подолання кризового стану можуть бути освоєння нових видів послуг для приватних замовників. Серед можливих напрямків поліпшення платоспроможності може бути здійснення спільної діяльності з освоєння робіт в напрямку розміщення та обслуговування зовнішньої світової реклами.
9. Зараз існує суперечлива ситуація із встановленням та експлуатацією світової реклами в місті Одеса. КПЕМЗО «Одесміськвітло» фактично відсторонений від цього процесу в результаті чого ці роботи виконуються без дотримання технічних вимог, а іноді і нелегально. Такі факти в останні 2 роки обирають все більшої кількості. В результаті КПЕМЗО «Одесміськвітло» має значні фінансові втрати, які спеціалістами підприємства оцінюються в сумі 3,5 – 4 млн. грн. на рік. В результаті виникла ідея про співпрацю з ТОВ «Модус ЛТД» в напрямку придбання, встановлення та обслуговування об'єктів світової реклами.
10. Реалізація проекту потребує залучення позикових коштів в сумі 820 тис. грн. Розрахунки свідчать, що дану позику можна повернути з відсотками за 10 місяців.
11. Розрахунки свідчать, що при ставці дисконту 30%, дисконтований період окупності складе 13 місяців. При цьому чистий приведений дохід складе 2525,3 тис. грн. за 4 роки. Високе значення індексу прибутковості (4,18) свідчить про доцільність здійснення інвестицій. Внутрішня норма рентабельності - 238,4% значно перевищує ставку дисконту, що свідчить про високу надійність та наявність фінансової міцності проекту.
12. Як видно з наведених даних в умовах реалізації проекту значно зростуть доходи від послуг приватним бізнес-структурам. Зростання за даною

статтею зросте більше ніж в 2 рази. При цьому згідно розрахунків викладених у другому і третьому розділах зростуть значно на меншу величину. В результаті фінансовий результат від операційної діяльності складе 2477 тис. грн., а чистий прибуток 2031 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко Д.К. Систематизація та класифікація носіїв зовнішньої реклами України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: file:///C:/Users/user/Downloads/had_2010_2_5.pdf
2. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник/ Горбаченко С.А., Андрейченко А.В., Карпов В..А. та ін.- О: ОНЕУ, 2014.- 345 с.
3. Андреева Л. О. Методичні аспекти стратегічного розвитку підприємств / Л. О. Андреева, О. І. Лисак // Бізнес Інформ. - 2016. - № 6. - С. 227-231.
4. Андрієнко В.М. Ефективні механізми фінансового менеджменту підприємств комунального господарства: монографія /., С.М. Мічківський, Н.М. Лисак, В.В. Паламарчук; Донец. нац. ун-т. — Донецьк: Юго-Восток, Лтд, 2013. - 128 с.
5. Андрушко О. Б. Теоретико – методологічний підхід до ідентифікації кризового стану підприємства / О. Б. Андрушко, М. С. Капустяк // Регіональна економіка. – 2015. – № 4. – С. 66 – 73.
6. Атамас П.Й. Облік у бюджетних установах. Навч. посібник, [для студ. вищ. навч. закл.] / П. Й. Атамас — К.: Центр учбової літератури, 2016. - 288 с.
7. Ахновська І.О. Методичний підхід до оцінки фінансового стану суб'єктів малого підприємництва / І.О. Ахновська, А.Л. Тофан// Вісник ДонНУ. – Серія В. Економіка і право. – 2013. – № 1. – С.10–15.
8. Ашуєв А. М. Інструменти антикризового управління підприємством / А. М. Ашуєв // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 4. – С. 46 – 48.
9. Балабанова Л. В. Стратегічне маркетингове управління збутом підприємств: монографія / Л. В. Балабанова, Ю. П. Митрохіна; Донец.

- нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. - Донецьк, 2009. -245 с.
- 10.Белов М.А. Планування діяльності підприємства / Белов М.А., Євдокимова Н.М., Москалюк В.Є. - Київ: КНЕУ, 2012, - 252 с.
- 11.Білик М.Д. Фінансовий аналіз / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька. - К.: КНЕУ, 2015. - 592 с.
- 12.Бугай О.А. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка / О.А. Бугай // Галицький економічний вісник. – 2011. - №3. – С.150.
- 13.Власова Н.О. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств роздрібної торгівлі: монографія/Н.О. Власова, Т.С.Пічугіна, П.В. Смірнова; Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі – Харків, 2010. – 222 с.
- 14.Герасимчук О. Проблеми фінансування комунальних підприємств в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/04/237.pdf>
- 15.Гізатулліна О. М. Фінансова стійкість підприємства: економічна сутність та методика оцінки /О. М. Гізатулліна, О. П. Чучко // Фінанси, грошовий обіг і кредит. - 2010. - № 3. - С. 240-249.
- 16.Голуб І. М. Типологія зовнішньої реклами: Історія, трансформаційні процеси, художнє оформлення / Голуб І. М. // Вісник ХДАДМ. — Х., 2016. — № 3. — С. 20–26.
- 17.Горбаченко С.А. Аналіз підприємницьких проектів: навчальний посібник / Горбаченко С.А., Карпов В.А.- О: ОНЕУ ротاپронт, 2013.- 241с.
- 18.Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
- 19.Грачев А. В. Оценка платежеспособности предприятия за период / А. В. Грачев // Финансовый менеджмент. – 2003. – № 1. – С. 20- 31.

- 20.Гринев А.В. Организация и управление научно– исследовательскими и исследовательско–конструкторскими разработками на предприятии: Монография / А.В. Гринев. – Х.: ВД «ИНЖЕК». - 2009. - 66 с.
- 21.Давиденко Н. М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства / Н. М. Давиденко // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 2. – С. 36-42.
- 22.Данилов О. Д. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях : навч. посібник / О. Д. Данілов, Т. В. Паєнко. - К. : КНТ, 2009. - 272 с.
- 23.Доброва Н.В. Проблеми підвищення конкурентоспроможності підприємства // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матер. четвертої міжнарод. конф. 2015 р. - Одеса: Атлант, 2015. - С.29-30.
- 24.Дробишева, О. О. Оцінка платоспроможності підприємства в системі антикризового управління / О. О. Дробишева // Економіка и управление. – Симферополь : РИО НАПКС, 2013. – № 4. – С. 129–133.
- 25.Журавльова Ю.Ю. Вплив економічних факторів на платоспроможність підприємств//Фінансові відносини: Матеріали VIII Міжнародної конференції “Наука і освіта 2005” (7-21 лютого 2005 р.). – Том 73. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – С. 42-43.
- 26.Журавльова Ю. Ю. Сутність платоспроможності підприємств // Фінанси підприємства. – 2017. – № 1. – С. 116-120.
- 27.Іванова Л. Б. Економічний аналіз можливого банкрутства підприємства / Л. Б. Іванова, Л. П. Іванов // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2007. – № 23. – С. 84–89.
- 28.Ігнатов Є. Є. Розв’язання питань методологічного обґрунтування понять «платоспроможність» і «ліквідність» / Є. Є. Ігнатов // Фінанси та кредит. – 2014. – № 6. – С. 34–39.

- 29.Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: Навчальний посібник. - 2-ге вид., перероб. і доп / С.М. Ілляшенко. – Суми: ВТД Університетська книга, 2005. – 324 с.
- 30.Іонін Є.Є. Розв’язання питань методологічного обґрунтування понять «платоспроможність» і «ліквідність» // Фінанси та кредит. – 2017. – № 6. – С.30-42.
- 31.Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. - 2-ге вид., перероб. і доп. -К. : Знання, 2005. - 485 с.
- 32.Ковальов М.Л. Платоспроможність в системі оцінки фінансової стійкості підприємства. - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
- 33.Коробейников О.П. Роль инноваций в процессе формирования стратегии предприятия / Коробейников О.П., Трифилова А.А., Коршунов И.А. // Мировая экономика и международные отношения. - 2001. - № 4. - С. 32-44.
- 34.Косова Т.Д. Фінансовий аналіз : навч. посібник. / Т.Д. Косова, І.В. Сіменко та ін. – К., Центр учбової літератури, 2013 – 440 с.
- 35.Кудненко А.В. Використання інноваційної стратегії в системі антикризового управління підприємством / Кудненко А. В., Мороз Н. В. // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2012. - № 3(15). – с. 130-137.
- 36.Кузьменко К. В. Нетрадиционные рекламные носители как элементы современной архитектурной среды / Кузьменко К. В. // Вісник ХДАДМ. — Х., 2017. — № 7. — 2009. — С. 58–64.
- 37.Лагун М.І. Методичні аспекти аналізу платоспроможності підприємства // Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – № 2. – С. 53-57.

- 38.Лахтіонова Л.А. Аналіз платоспроможності та ліквідності об'єктів підприємницької діяльності: монографія/ Л.А.Лахтіонова. – К.:КНЕУ, 2010. – 657с.
- 39.Любенко Н. М. Фінанси підприємств : навчальний посібник / Н. М. Любенко .– К. : ЦУЛ, 2009. – 264 с. – ISBN 978-966-364-923.
- 40.Магістрант М.В. Проблеми платоспроможності підприємств / М.В. Магістрант // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - №2. – С.221-224.
- 41.Мельник О.Г. Методичні положення з експрес-діагностики загрози банкрутства підприємства / О. Г. Мельник // Фінанси України. – 2010. – № 6 (175). – С. 108–116.
- 42.Микитюк П.П. Аналіз впливу інвестицій та інновацій на ефективність господарської діяльності підприємства: Моногр. / П.П. Микитюк ; Терноп. нац. екон. ун-т. — Т.: Екон. думка, 2016. — 295 с.
- 43.Мних С. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник /С. В. Мних, Н. С. Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
- 44.Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: Навч. посіб. / Н.М. Гаркуша, О.В. Цуканова, О.О. Горошанська. — 2-ге вид., стер. — К. : Знання, 2012. — 591 с.
- 45.Олександренко І. В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства / І. В. Олександренко // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - № 6. - С. 419-426.
- 46.Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 47.Полещук І.Ф. Аналіз показників ліквідності та платоспроможності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org>.
- 48.Проблеми підвищення ефективності господарювання в народногосподарському комплексі (на мезо- та мікроекономічних

- рівнях): монографія / за ред. А.І. Ковальова, Н.В. Сментини. – Одеса: Атлант, 2013. – 398 с.
49. Прохорова В.В. Інноваційні перетворення як структурний елемент антикризового управління підприємством / Прохорова В. В., Ярмолюк В.І. // Економіка і управління. – 2013. - № 2. – с. 28-33.
50. Салига С. Я. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник / С. Я. Салига, Н. В. Дацій, С. О. Корецький, Н. В. Нестеренко. – Київ: ЦНЛ, 2006. – 214 с.
51. Слівак А. Є. Проблеми регулювання банкрутства підприємств чи відновлення їх платоспроможності в Україні / А. Є. Слівак // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 12. – С. 8-10.
52. Сунцова О.О. Особливості реформування комунального сектору в умовах української моделі самоврядування / Сунцова О.О. // Актуал. пробл. економіки. — 2004. — N 6. — С. 12-17.
53. Тринька Л.Я. Фінансовий аналіз: навч. посібник /Л.Я. Тринька, О.В. Іванчук(Липчанська). – К.: Алерта, 2014. – 768с.
54. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: [навчальний посібник] ; частина I / Ю. М. Тютюнник ; 2-ге вид., перероб. і доп. – Полтава : РВВ ПДАА, 2014. – 358 с.
55. Фещенко О.П. Розрахунок показників фінансового стану господарських товариств з урахуванням нових норм фінансової звітності [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-2_0-pages229_236.pdf
56. Фінанси (теоретичні основи): Підручник / М. В. Грідічіна, В. Б. Захожай, Л. Л. Осіпчук та ін.; Під кер-вом і за наук. Ред.. М. В. Грідічіної, В.Б. Захожая. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Кондор, 2005. – 434 с.

- 57.Хвевик Ю.М. Сутність конкуренції та фактори впливу на стан ринкового конкурентного середовища / Хвевик Ю.М. // Інвестиції: практика та досвід. - 2009. - №4. - С. 53-57.
- 58.Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз : навч. посіб. / Ю. С. Цал-Цалко. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 360 с.
- 59.Челомбитько Ю.В. Роль та місце ліквідності та платоспроможності підприємства в сучасному економічному середовищі // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. - №35. – С.458.
- 60.Череп А.В. Управління витратами суб'єктів господарювання / А.В. Череп. - Х.: ВД "Інжек", 2006. - 135 с.
- 61.Чимшит С. І. Методичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2014_89_23.pdf.
- 62.Чиж В.І Інформаційне забезпечення управління витратами підприємств житлово-комунального господарства (теорія і практика): Моногр. / Чиж В.І.; Східноукр. нац. ун-т ім. В.Даля. —Луганськ, 2005. — 288 с.
- 63.Швиданенко, Г. О. Санація балансу в системі антикризового управління підприємством / Г. О. Швиданенко, А. І. Дмитренко // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 4. – С. 33–37.
- 64.Шилова О. Ю. Розроблення антикризової програми підприємства в умовах інноваційного шляху розвитку / Шилова О. Ю. // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. - № 4. – с. 173-180.
- 65.Шинкаренко О.М. Оцінка ризиків інвестиційних проектів / О.М. Шинкаренко // Пробл. науки . — 2008. — N 9. — С. 7-12.
- 66.Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз: навч. посібник /Н.П. Шморгун, І.В. Головка. – К.: Центр учбової літератури, 2006. – 528с.

ДОДАТКИ

